U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **V. C. T.**, zastoupený Mgr. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10 – Vršovice, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Masarykova 930/27, Ústí nad Labem, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 27. 5. 2017, č. j. KRPU-110349-22/ČJ-2017-040022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. 7. 2017, č. j. 41 A 6/2017-35,

takto:

I. Řízení o kasační stížnosti **se zastavuje.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů tohoto řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátu Mgr. Jakubu Backovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v úhrnné výši 4114,-Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení. Náklady zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností ze dne 17. 8. 2017 napadl žalobce (dále jen stěžovatel) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 5. 2017. Tímto rozhodnutím byl žalobce podle § 124 odst. 1 písmeno e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců ve spojení s § 124 odst. 2 tohoto zákona zajištěn za účelem správního vyhoštění Podle § 124 odst. 3 tohoto zákona byla doba trvání zajištění stanovena na 40 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Umístěn byl do Zařízení pro zajištění cizinců Balková.

[2] Kasační stížnost podal stěžovatel z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písmeno b) s. ř. s., tedy pro vady řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Konkrétně pak namítal, že žalovaná nedostatečně vyhodnotila existenci vážné újmy hrozící

stěžovateli ve Vietnamu v souvislosti s jeho deklarovaným úmyslem podat žádost o mezinárodní ochranu. Dle jeho názoru bylo povinností žalované vyjádřit se alespoň stručně k jeho tvrzením týkajícím se snahy získat mezinárodní ochranu a reagovat tak na skutečnosti, které před vydáním rozhodnutí vyšly najevo. Krajský soud pak pochybil, pokud se k těmto skutečnostem vyjádřil sám, neboť se tím dostal do rozporu s kasační podstatou správního soudnictví. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

[3] Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel v Zařízení pro zajištění cizinců Balková požádal dne 29. 5. 2017 o mezinárodní ochranu, řízení je vedeno u Ministerstva vnitra pod č. j. OAM-88/LE-LE05-2017. Rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 2. 6. 2017 byl stěžovatel zajištěn podle § 46a odst. 1 písmeno e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Doba zajištění byla stanovena do vycestování z území České republiky, nejpozději však do 16. 9. 2017. Zajištění stěžovatele podle napadeného rozhodnutí žalované ze dne 27. 5. 2017 bylo ukončeno příkazem žalované ze dne 5. 6. 2017.

[4] Podáním ze dne 20. 9. 2017 žalovaná soudu sdělila, že stěžovatel byl dne 16. 9. 2017 v 8. 45 hod. propuštěn ze Zařízení pro zajištění cizinců Balková, důvodem propuštění bylo uplynutí lhůty zajištění stanovené citovaným rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 2. 6. 2017. Stěžovatel byl propuštěn k cestě do Pobytového střediska Kostelec nad Orlicí.

[5] Po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro věcné projednání kasační stížnosti nejsou splněny.

[6] Podle § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, ve znění zákona č. 222/2017 Sb. v případě, že je zajištění cizince ukončeno před vydáním rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince, o žalobě proti rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince nebo proti rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení, soud řízení o žalobě zastaví. O ukončení zajištění cizince policie neprodleně informuje příslušný soud, který žalobu projednává. Věty první a druhá se pro řízení o kasační stížnosti použijí obdobně.

[7] V projednávané věci skončilo zajištění stěžovatele na základě přezkoumávaného správního rozhodnutí již dne 5. 6. 2017, k tomu je však nutno zohlednit i dobu zajištění na základě rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 2. 6. 2017, neboť i to je svojí povahou opatření omezující osobní svobodu cizince. Definitivně tedy skončilo zajištění stěžovatele až dne 16. 9. 2017. Vzhledem k tomu, že i toto datum předchází rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, připadá pro rozhodnutí ve věci v úvahu právě výše citované ustanovení § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců. Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud uvedené ustanovení aplikovat, však musel zodpovědět dvě sporné otázky.

[8] První otázkou, již musel soud vyřešit, byla interpretace přechodného ustanovení čl. II. bod 1 zákona č. 222/2017 Sb. Podle tohoto ustanovení se řízení podle zákona č. 326/1999 Sb., zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené, dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

[9] Výklad tohoto ustanovení byl poprvé proveden v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2017, č. j. 2 Azs 229/2017 – 42. Soud zde vycházel z premisy, že řízení o žalobě i o kasační stížnosti jsou s ohledem na právní úpravu obsaženou v ustanovení § 171 až § 172a zákona o pobytu cizinců *sui generis* řízeními podle tohoto zákona a nové znění § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců tak lze aplikovat až v řízeních, která byla zahájena nejdříve dnem účinnosti zákona č. 222/2017 Sb., tj. dnem 15. 8. 2017. Od tohoto právního názoru nemá rozhodující senát důvodu se odchýlit. V projednávané věci byla kasační stížnost podána a tím řízení zahájeno dne 17. 8. 2017, není tedy pochyb o tom, že uvedené ustanovení v novelizovaném znění na tento případ dopadá.

[10] Druhou spornou otázkou, jíž se musel Nejvyšší správní soud zabývat, byla pak otázka ústavní konformity uvedeného ustanovení a jeho soulad s články 36 odst. 2 a 3 Listiny základních práv a svobod.

[11] Podle čl. 36 odst. 2, věta druhá Listiny nesmí být z pravomoci soudu vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny. Podle čl. 8 odst. 2, věta první Listiny nesmí být nikdo stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon.

[12] Podle čl. 36 odst. 3 Listiny má každý právo na náhradu škody způsobené mu nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem.

[13] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem veřejné moci, nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

[14] Jak je vidět z výše uvedeného, je ustanovení § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců z hlediska práv chráněných citovanými články Listiny minimálně v rozsahu věty první velmi kontroverzní. Není pochyb o tom, že rozhodnutí o zajištění cizince je svojí povahou rozhodnutím spadajícím pod ochranu čl. 8 odst. 2 Listiny. V řízení o žalobě sice není novelizovaným zněním citovaného ustanovení meritorní přezkum rozhodnutí ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny zcela vyloučen, je však vázán na trvání zajištění a tím je zásadním způsobem omezen. Ještě více pochybností vzbuzuje toto ustanovení z hlediska čl. 36 odst. 3 Listiny. Je-li podmínkou pro přiznání náhrady škody způsobené případným nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem zrušení nebo změna vadného rozhodnutí, pak za současné právní úpravy by se po propuštění ze zajištění nemohl postižený v řízení o žalobě domoci svého práva vůbec. Z obou těchto důvodů by tedy při aplikaci ustanovení § 172 odst. 6, věty první zákona o pobytu cizinců byly na místě úvahy o předložení návrhu Ústavnímu soudu ve smyslu čl. 95 odst. 2 Ústavy na zrušení tohoto ustanovení.

[15] V projednávané věci jsou však okolnosti případu poněkud jiné. Krajský soud ve věci rozhodl rozsudkem, námitky uplatněné v žalobě posoudil meritorně a žalobu zamítl. Propuštění cizince ze zajištění nebylo při jeho rozhodnutí relevantní skutečností.

Stěžovateli tak přístup k soudu nebyl odepřen, nedošlo tudíž ani k porušení čl. 36 odst. 2, věta druhá Listiny, ani k porušení čl. 36 odst. 3 Listiny. Nárok na soudní řízení v další instanci (navíc bezvýjimečný), pak není Ústavou či Listinou nikde formulován a právem na spravedlivý proces ve věcech správního soudnictví ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny, věty první není pokryt ani nejde o případ podle čl. 2 dodatkového protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod uveřejněných pod č. 209/1992 Sb.

[16] Nejvyšší správní soud tak má za to, že i když lze i v případě ustanovení § 172 odst. 6, věty třetí zákona o pobytu cizinců, které v případě propuštění cizince ze zajištění předepisuje zastavení řízení o kasační stížnosti, hovořit o určitém omezení práva na přístup k soudu, nezasahuje toto ustanovení do práv stěžovatele natolik intenzivním způsobem, aby bylo možno dojít k závěru o jeho protiústavnosti. Aplikaci tohoto ustanovení proto dle názoru soudu za výše popsaných okolností nic nebrání.

[17] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti podle § 47 písmeno c) s. ř. s. v návaznosti na ustanovení § 172 odst. 6, věta druhá, zákona o pobytu cizinců zastavil.

[18] Řízení o kasační stížnosti bylo zastaveno, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[19] Ustanovený zástupce stěžovatele advokát Mgr. Jakub Backa učinil ve věci jeden hlavní úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písmeno d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., jímž byl sepis kasační stížnosti (úkon porady s klientem není doložen a v závěrečném návrhu ani není účtován). Podle § 7 a § 9 odst. 4 písmeno d) citované vyhlášky mu za tento úkon byla přiznána odměna ve výši 3100,-Kč, k níž náleží podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů ve výši 300,-Kč. Částka 3400,-Kč pak byla podle ustanovení § 57 odst. 2 s. ř. s. navýšena o 21%, neboť ustanovený advokát je plátcem DPH. Celkově tak bylo přiznáno k úhradě 4 114,-Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení. Náklady zastoupení stěžovatele nese stát (§ 60 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 25. září 2017

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu